



Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

23. marts 2023*

»Præjudiciel forelæggelse – politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager – europæisk arrestordre – rammeafgørelse 2002/584/RIA – procedure for overgivelse mellem medlemsstaterne – betingelser for fuldbyrdelse – fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse – artikel 4a, stk. 1 – arrestordre udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf – begrebet »retssag, der førte til afgørelsen« – rækkevidde – første domfældelse med betinget straf – anden domfældelse – den berørte persons fravær under retssagen – ophævelse af strafudsættelsen – ret til forsvar – den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder – artikel 6 – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 47 og 48 – tilsidesættelse – følger«

I de forenede sager C-514/21 og C-515/21,

angående to anmodninger om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Court of Appeal (appeldomstol, Irland) ved afgørelser af 30. juli 2021, indgået til Domstolen den 20. august 2021, i sager om fuldbyrdelse af to europæiske arrestordrer udstedt mod

LU (C-514/21),

PH (C-515/21),

procesdeltager:

Minister for Justice and Equality

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C. Lycourgos (refererende dommer), og dommerne L.S. Rossi, J.-C. Bonichot, S. Rodin og O. Spineanu-Matei,

generaladvokat: T. Ćapeta,

justitssekretær: assisterende justitssekretær M.-A. Gaudissart,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 13. juli 2022,

* Processprog: engelsk.

efter at der er afgivet indlæg af:

- LU ved P. Carroll, SC, solicitor T. Hughes og K. Kelly, BL,
- PH ved E. Lawlor, BL, R. Munro, SC, og solicitor D. Rudden,
- Minister for Justice and Equality og Irland ved M. Browne, A. Joyce og C. McMahon, som befuldmægtigede, bistået af R. Kennedy, SC, og J. Williams, BL,
- den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,
- Europa-Kommissionen ved S. Grünheid og J. Tomkin, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 27. oktober 2022, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 47 og artikel 48, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) og artikel 4a i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT 2002, L 190, s. 1), som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 (EUT 2009, L 81, s. 24) (herefter »rammeafgørelse 2002/584«).
- 2 Anmodningerne er blevet indgivet i forbindelse med fuldbyrdelsen i Irland af to europæiske arrestordrer, som er udstedt af de ungarske judicielle myndigheder mod LU, henholdsvis af de polske judicielle myndigheder mod PH med henblik på fuldbyrdelsen af en frihedsstraf i de udstedende medlemsstater.

Retsforskrifter

EU-retten

Rammeafgørelse 2002/584

- 3 Sjette betragtning til rammeafgørelse 2002/584 er affattet således:

»Den europæiske arrestordre, som denne rammeafgørelse omhandler, er den første udmøntning på det strafferetlige område af princippet om gensidig anerkendelse, som Det Europæiske Råd har udråbt til en »hjørnesten« i det retlige samarbejde.«

4 Denne rammeafgørelses artikel 1 bestemmer:

»1. Den europæiske arrestordre er en retsafgørelse truffet af en medlemsstat med det formål, at en anden medlemsstat anholder og overgiver en eftersøgt person med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

2. Medlemsstaterne fuldbyrder enhver europæisk arrestordre på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne rammeafgørelse.

3. Denne rammeafgørelse indebærer ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union.«

5 Nævnte rammeafgørelses artikel 2, stk. 1, har følgende ordlyd:

»En europæisk arrestordre kan udstedes for forhold, der efter den udstedende medlemsstats lovgivning kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tolv måneder eller, når der er idømt en straf eller pålagt en anden frihedsberøvende foranstaltning, for straffe af en varighed på mindst fire måneder.«

6 Artikel 3 i samme rammeafgørelse lyder:

»Den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat (i det følgende benævnt »den fuldbyrdende judicielle myndighed«) afslår at fuldbyrde en europæisk arrestordre i følgende tilfælde:

1) hvis den lovovertrædelse, der ligger til grund for den europæiske arrestordre, er omfattet af amnesti i den fuldbyrdende medlemsstat, og denne medlemsstat har kompetence til at retsforfølge lovovertrædelsen i medfør af sin egen strafferet

2) hvis det af de oplysninger, den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af, fremgår, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme handlinger af en anden medlemsstat, på betingelse af at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning

3) hvis den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning på grund af sin alder ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for den europæiske arrestordre.«

7 Artikel 4 i rammeafgørelse 2002/584 fastsætter:

»Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre:

1) hvis det forhold, der ligger til grund for en europæisk arrestordre, i et af de tilfælde, der er nævnt i artikel 2, stk. 4, ikke udgør en lovovertrædelse efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning; for så vidt angår skatter, afgifter, told og valutahandel kan fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre dog ikke afslås med den begrundelse, at den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning ikke foreskriver opkrævning af samme type skatter og afgifter eller ikke indeholder samme type regler om skatter, afgifter, told og valutahandel som den udstedende medlemsstats lovgivning

- 2) hvis den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, allerede retsforfølges i den fuldbyrdende medlemsstat for det samme forhold som det, der ligger til grund for den europæiske arrestordre
 - 3) hvis de judicielle myndigheder i den fuldbyrdende medlemsstat har besluttet enten ikke at indlede retsforfølgning for den lovovertrædelse, der ligger til grund for en europæisk arrestordre, eller at bringe retsforfølgningen til ophør, eller når den eftersøgte i en medlemsstat har været genstand for en endelig afgørelse for de samme forhold, som er til hinder for yderligere retsforfølgning
 - 4) hvis der er indtrådt forældelse med hensyn til strafferetlig forfølgning eller fuldbyrdelse af straf i henhold til lovgivningen i den fuldbyrdende medlemsstat, og denne medlemsstat har jurisdiktionskompetence i medfør af sin egen strafferet
 - 5) hvis det af de oplysninger, den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af, fremgår, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme forhold af et tredjeland, på betingelse af at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning
 - 6) hvis den europæiske arrestordre er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, og den eftersøgte opholder sig i, er statsborger i eller bosat i den fuldbyrdende medlemsstat, og denne medlemsstat forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen eller den anden frihedsberøvende foranstaltning i henhold til sin nationale lovgivning
 - 7) når den europæiske arrestordre omfatter lovovertrædelser, som:
 - a) efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning betragtes som begået helt eller delvis på denne medlemsstats territorium eller på et sted, der ligestilles hermed, eller
 - b) er begået uden for den udstedende medlemsstats territorium, og den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning ikke hjemler adgang til retsforfølgning for tilsvarende lovovertrædelser, når de er begået uden for den udstedende medlemsstats område.«
- 8) Artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, der blev indsat ved rammeafgørelse 2009/299, bestemmer:

»Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan også nægte at fuldbyrde den europæiske arrestordre, der er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, hvis den pågældende ikke selv var til stede under den retssag, der førte til afgørelsen, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med yderligere proceduremæssige krav i den udstedende medlemsstats nationale ret

- a) i rette tid
 - i) enten er blevet indkaldt personligt og derved underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, eller på anden måde faktisk er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den pågældende retssag på en sådan måde, at det entydigt fremgår, at han/hun var klar over den berammede retssag
 - og
 - ii) er blevet underrettet om, at der kan afsiges en afgørelse, selv om han/hun ikke er til stede under retssagen

eller

- b) var klar over den berammede retssag og havde givet et mandat til en juridisk rådgiver, der var udnævnt enten af den pågældende person eller af staten til at forsvare ham/hende under retssagen, og var faktisk repræsenteret af denne rådgiver under retssagen

eller

- c) efter at have fået afgørelsen forkyndt og udtrykkeligt være blevet underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter inkl. nye beviser bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret:
 - i) udtrykkeligt har erklæret, at han/hun ikke anfægter afgørelsen

eller

- ii) ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende frist

eller

- d) ikke har fået afgørelsen forkyndt personligt, men
 - i) vil få den forkyndt personligt straks efter overgivelsen og vil udtrykkeligt blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret

og

- ii) vil blive underrettet om den frist, inden for hvilken han/hun skal anmode om en sådan fornyet prøvelse eller anke som nævnt i den pågældende europæiske arrestordre.«

9 Denne rammeafgørelses artikel 5 bestemmer:

»Den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning kan indeholde bestemmelser om, at dens fuldbyrdende judicielle myndighed kun må fuldbyrde en europæisk arrestordre på følgende betingelser:

- [1]) hvis den lovovertrædelse, der ligger til grund for udstedelsen af den europæiske arrestordre, kan straffes med livsvarig fængselsstraf eller med en anden livsvarig frihedsberøvende foranstaltning, kan fuldbyrdelsen af denne arrestordre gøres betinget af, at den udstedende medlemsstat i sin lovgivning har bestemmelser om, at den idømte straf – enten på anmodning eller senest efter 20 år – kan tages op til fornyet prøvelse, eller om anvendelse af lempeligere foranstaltninger, som den pågældende er berettiget til i henhold til den udstedende medlemsstats lovgivning og praksis, med det formål ikke at fuldbyrde en sådan straf eller anden frihedsberøvende foranstaltning
- [2]) hvis en europæisk arrestordre er udstedt med henblik på retsforfølgning, og den person, der er omfattet af arrestordren, er statsborger i eller bosat i den fuldbyrdende medlemsstat, kan overgivelsen gøres betinget af, at den pågældende, efter at være blevet hørt, overføres til den fuldbyrdende medlemsstat for der at afsone den straf eller den anden frihedsberøvende foranstaltning, han er blevet idømt i den udstedende medlemsstat.«

10 Artikel 8 i nævnte rammeafgørelse har følgende ordlyd:

»1. Den europæiske arrestordre skal indeholde følgende oplysninger i overensstemmelse med formularen i bilaget:

- a) den eftersørgtes identitet og nationalitet
- b) navn, adresse, telefon- og faxnummer samt e-postadresse på den judicielle myndighed i udstedelseslandet
- c) angivelse af, om der foreligger en eksigibel dom, en arrestordre eller en anden eksigibel afgørelse med samme retskraft, som er omfattet af artikel 1 og 2
- d) lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, navnlig i relation til artikel 2
- e) en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersørgtes deltagelse heri
- f) den idømte straf, hvis der er tale om en endelig dom, eller den strafferamme, der er fastsat for den pågældende lovovertrædelse i loven i den udstedende medlemsstat
- g) så vidt muligt andre følger af lovovertrædelsen.

2. Den europæiske arrestordre skal ledsages af en oversættelse til det eller de officielle sprog i den fuldbyrdende medlemsstat. En medlemsstat kan i forbindelse med vedtagelsen af denne rammeafgørelse eller senere, ved indgivelse af en erklæring til Generalsekretariatet for Rådet, meddele, at den accepterer en oversættelse til et eller flere andre af De Europæiske Fællesskabers institutioners officielle sprog.«

11 Artikel 15 i samme rammeafgørelse lyder:

»1. Den fuldbyrdende judicielle myndighed træffer afgørelse om overgivelse af den pågældende inden for de frister og på de betingelser, der er fastsat i denne rammeafgørelse.

2. Hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at de oplysninger, den udstedende medlemsstat har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om overgivelsen, anmoder den om straks at få de nødvendige supplerende oplysninger, navnlig i forbindelse med artikel 3-5 og 8, og kan fastsætte en tidsfrist for fremsendelsen af disse oplysninger under hensyn til nødvendigheden af at overholde fristerne i artikel 17.

3. Den udstedende judicielle myndighed kan til enhver tid fremsende supplerende nyttige oplysninger til den fuldbyrdende judicielle myndighed.«

Rammeafgørelse 2009/299

12 1. og 15. betragtning til rammeafgørelse 2009/299 lyder:

»(1) Anklagedes ret til selv at være til stede under retssagen indgår i retten til en retfærdig rettergang i henhold til artikel 6 i konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder[, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«)], som fortolket af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Domstolen har endvidere erklæret, at anklagedes ret til selv at være til stede under retssagen ikke er absolut, og at anklagede under visse omstændigheder af egen fri vilje udtrykkeligt eller stiltiende, men utvetydigt, kan give afkald på denne ret.

[...]

(15) Grundene til at undlade anerkendelse er fakultative. Medlemsstaternes mandat til at fastsætte disse grunde i national ret er imidlertid særligt bestemt af retten til en retfærdig rettergang, under hensyn til det overordnede formål med denne rammeafgørelse, som er at styrke personers proceduremæssige rettigheder og lette det retlige samarbejde i straffesager«.

13 Denne rammeafgørelses artikel 1, stk. 1, fastsætter:

»1. Formålene med denne rammeafgørelse er at styrke de proceduremæssige rettigheder for personer, der er genstand for en straffesag, at lette det retlige samarbejde i straffesager og navnlig at forbedre den gensidige anerkendelse af retsafgørelser mellem medlemsstater.«

Irsk ret

14 Section 37(1) i European Arrest Warrant Act 2003 (lov af 2003 om den europæiske arrestordre) i den affattelse, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagerne (herefter »loven af 2003 om den europæiske arrestordre«), fastsætter:

»En person skal ikke overgives i henhold til denne lov, såfremt:

- a) hans eller hendes overgivelse er uforenelig med statens forpligtelser i henhold til
 - i) [EMRK] eller
 - ii) protokollerne til [EMRK]

[...]«

15 Denne lovs section 45 er affattet således:

»En person skal ikke overgives i henhold til denne lov, såfremt vedkommende ikke selv var til stede under den retssag, der førte til den afgørelse om straf eller frihedsberøvelse, der ligger til grund for den europæiske arrestordre, medmindre den europæiske arrestordre anfører de forhold, der kræves i litra d), punkt 2, 3 og 4, i arrestordreformulareren i bilaget til [rammeafgørelse 2002/584].«

Polsk ret

- 16 Artikel 75, stk. 1, i kodeks karny (straffeloven) af 6. juni 1997 (Dz. U. no 88, position 553) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i den ene hovedsag, bestemmer:

»Retten bestemmer, at straffen skal fuldbyrdes, såfremt den dømte i prøvetiden begår en forsætlig lovovertrædelse, der svarer til den, som vedkommende ved gyldig og endelig dom er blevet idømt en fængselsstraf for.«

Tvisterne i hovedsagerne og de præjudicielle spørgsmål

Sag C-514/21

- 17 Ved afslutningen af en retssag, hvor LU selv var til stede, dømte Encsi városi bíróság (byretten i Encs, Ungarn) den 10. oktober 2006 denne for fire lovovertrædelser begået i 2005.
- 18 Den 19. april 2007 stadfæstede Borsod Abaúj Zemplén Megyei Bíróság (den regionale domstol i Borsod-Abaúj Zemplén, Ungarn), ved hvilken LU, der behørigt var blevet indkaldt til at give møde, var repræsenteret ved en advokat, denne dom og idømte LU en fængselsstraf på et år. Straffen blev imidlertid gjort betinget og fuldbyrdelsen heraf udsat i en prøvetid på to år. For så vidt som LU havde været varetægtsfængslet en måned, havde LU højst elleve måneders fængsel tilbage at afsone.
- 19 Den 16. december 2010 idømte Encsi városi bíróság (byretten i Encs) LU en bøde for manglende betaling af underholdsbidrag i 2008, dvs. i den prøvetid, der gjaldt for den betingede straf, som han tidligere var blevet idømt. LU var til stede i retsmøderne den 15. november 2010 og den 13. december 2010, men var ikke til stede, da denne ret afsagde dom.
- 20 I juni måned 2012 ændrede Miskolci Törvényszék (appeldomstolen i Miskolc, Ungarn) denne dom og idømte LU fem måneders fængsel samt forbød ham at udføre offentlig beskæftigelse i et år. Denne retsinstans traf ligeledes afgørelse om, at den straf, som LU var blevet idømt for lovovertrædelserne i 2005, skulle fuldbyrdes. Det er ikke fastslået, om denne appeldomstol havde pligt til at anordne fuldbyrdelsen af denne straf, eller om den havde en skønsmargen i denne henseende.
- 21 LU var blevet indkaldt til at give møde for Miskolci Törvényszék (appeldomstolen i Miskolc). Selv om LU ikke havde modtaget denne indkaldelse, blev den anset for at være blevet forskriftsmæssigt forkyndt i henhold til ungarsk ret. LU var ikke til stede i retsmødet ved denne domstol, men den nævnte retsinstans udpegede en advokat til at repræsentere ham. Advokaten deltog i dette retsmøde og indgav efterfølgende dels en begæring om en fornyet prøvelse af sagen, som blev forkastet, dels en appel med påstand om benådning på LU's vegne.
- 22 I september 2012 udstedte de ungarske myndigheder en europæisk arrestordre, hvori de anmodede om overgivelse af LU, som befinder sig i Irland, med henblik på fuldbyrdelse af de straffe, som han var blevet idømt for såvel lovovertrædelserne begået i 2005 som lovovertrædelsen vedrørende manglende betaling af underholdsbidrag. High Court (ret i første instans, Irland) afslog imidlertid at fuldbyrde denne arrestordre.

- 23 Den 28. oktober 2015 pålagde Miskolc Törvényszék (appeldomstolen i Miskolc) Encsi Járásbíróság (distriktsdomstolen i Encs) at tage stilling til, hvorvidt der skulle foretages en fornyet prøvelse af lovovertrædelserne begået i 2005. Den 24. oktober 2016 afslog denne ret begæringen om en fornyet prøvelse. LU gav ikke møde ved Encsi Járásbíróság (distriktsdomstolen i Encs), men var repræsenteret ved en advokat, som han havde valgt.
- 24 LU anlagde sag til prøvelse af denne afgørelse ved Miskolci Törvényszék (appeldomstolen i Miskolc), der afholdt et retsmøde den 20. marts 2017, hvor LU ikke gav møde, men var repræsenteret ved en advokat, som han havde valgt. Den 29. marts 2017 afslog denne retsinstant begæringen om en fornyet behandling af sagen.
- 25 Som følge af denne afgørelse kunne fængselsstraffen, som LU var blevet idømt for lovovertrædelserne begået i 2005, og hvis fuldbyrdelse Miskolc Törvényszék (appeldomstolen i Miskolc) havde truffet afgørelse om i juni 2012, atter fuldbyrdes i henhold til ungarsk ret.
- 26 Den 27. juli 2017 udstedte de ungarske myndigheder endnu en europæisk arrestordre, som er den i hovedsagen omhandlede, med henblik på, at LU afsonede de resterende 11 måneder af den fængselsstraf, som han var blevet idømt for de fire lovovertrædelser begået i 2005.
- 27 Ved afgørelse af 15. december 2020 traf High Court (ret i første instans) afgørelse om overgivelse af LU på grundlag af denne arrestordre. Under appelsagen iværksat af LU har Court of Appeal (appeldomstol, Irland), dvs. den forelæggende ret, for det første anført, at LU ikke gav møde under den retssag, der førte til dels, at LU blev dømt af Miskolci Törvényszék (appeldomstolen i Miskolc) for manglende betaling af underholdsbidrag, dels, at kendelsen om fuldbyrdelse af den første frihedsstraf, der er genstand for den omhandlede europæiske arrestordre, blev afsagt. For så vidt som LU ikke synes at have givet afkald på sin ret til at være til stede under denne retssag, er den forelæggende ret af den opfattelse, at retssagen ikke er blevet ført i overensstemmelse med EMRK's artikel 6.
- 28 Den forelæggende ret er endvidere tilbøjelig til at antage, at såfremt sagen for Miskolci Törvényszék (appeldomstolen i Miskolc) skal anses for at være en del af »den retssag, der førte til afgørelsen« som omhandlet i artikel 4a i rammeafgørelse 2002/584, vil hverken betingelserne i denne artikel eller i artikel 45 i lov af 2003 om den europæiske arrestordre være opfyldt.
- 29 For det andet har den forelæggende ret dog også anført dels, at kendelsen om fuldbyrdelse af den første frihedsstraf, som LU blev idømt, ikke kan anses for andet end en afgørelse om fuldbyrdelse eller anvendelse af denne straf som omhandlet i dom af 22. december 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026), dels, at hverken denne afgørelse eller LU's domfældelse for manglende betaling af underholdsbidrag havde til formål eller til følge at ændre arten eller længden af den frihedsstraf, som han var blevet idømt for lovovertrædelserne begået i 2005, hvorfor de begge falder uden for anvendelsesområdet for artikel 4a i rammeafgørelse 2002/584.
- 30 Den forelæggende ret er imidlertid af den opfattelse, at hovedsagen i flere henseender adskiller sig fra den sag, der gav anledning til dom af 22. december 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026).
- 31 I det foreliggende tilfælde har den forelæggende ret indledningsvis anført, at LU's anden domfældelse synes at have haft en afgørende virkning, idet den medførte, at den betingede frihedsstraf, som LU tidligere var blevet idømt, skulle fuldbyrdes. Dernæst har den forelæggende ret anført, at LU i tilfælde af overgivelse ikke har ret til at blive hørt efterfølgende. Endelig har

omstændighederne i hovedsagen ifølge den forelæggende ret en meget tættere sammenhæng med EMRK's artikel 6 og med chartrets artikel 47 og artikel 48, stk. 2, end det var tilfældet i den sag, der gav anledning til dom af 22. december 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026). Det er således kun fordi LU er blevet kendt skyldig og dømt in absentia for manglende betaling af underholdsbidrag, at den betingede frihedsstraf, der blev idømt for de lovovertrædelser, som han begik i 2005, kan fuldbyrdes, og der er ingen tvivl om, at artikel 6 i EMRK finder anvendelse på den sag, der førte til en sådan domfældelse in absentia.

- 32 Den forelæggende ret har desuden anført, at eftersom artikel 4a i rammeafgørelse 2002/584 og artikel 45 i loven af 2003 om den europæiske arrestordre er til hinder for overgivelse af LU med henblik på, at han afsoner den straf, som han er blevet idømt in absentia for manglende betaling af underholdsbidrag, forekommer det ulogisk, at han kan overgives til de ungarske myndigheder for at afsoner den straf, som han blev idømt for de lovovertrædelser, som han begik i 2005, når denne straf kun kan fuldbyrdes som følge af denne domfældelse in absentia.
- 33 Den forelæggende ret har tilføjet, at kendelsen afsagt af Miskolci Törvényyszék (appeldomstolen i Miskolc) om fuldbyrdelse af den første betingede frihedsstraf muligvis kan anses for at være så tæt forbundet med domfældelsen for den manglende betaling af underholdsbidrag, at en tilsidesættelse af EMRK's artikel 6, stk. 1, som denne domfældelse måtte være behæftet med, ligeledes bør behæfte denne kendelse.
- 34 På denne baggrund har Court of Appeal (appeldomstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) a) I det tilfælde, hvor der anmodes om overgivelse af den eftersøgte person med henblik på afsoning af en frihedsstraf, der er blevet udsat ab initio, men i hvilken forbindelse der efterfølgende træffes afgørelse om fuldbyrdelse som følge af, at den eftersøgte person er blevet dømt for en yderligere strafbar handling, og hvor denne afgørelse om fuldbyrdelse træffes af den ret, der har dømt den eftersøgte person og pålagt vedkommende en straf for denne yderligere strafbare handling, udgør den retssag, der har ført til denne senere domfældelse og afgørelse om fuldbyrdelse, da en del af »den retssag, der førte til afgørelsen« med henblik på artikel 4a, stk. 1, i [rammeafgørelse 2002/584]?
- b) Er det relevant for besvarelsen af litra a), om den ret, der træffer afgørelse om fuldbyrdelse, er forpligtet til at træffe denne afgørelse i henhold til lovgivningen, eller om den kan udøve et skøn med hensyn til at træffe en sådan afgørelse?
- 2) Er den fuldbyrdende judicielle myndighed under de omstændigheder, der er beskrevet i det første spørgsmål, berettiget til at foretage en undersøgelse af, om den retssag, der førte til den senere domfældelse og afgørelse om fuldbyrdelse, og som blev gennemført, uden at den eftersøgte person var til stede, blev foretaget i overensstemmelse med artikel 6 i [EMRK], og navnlig om den eftersøgte persons fravær har medført en tilsidesættelse af retten til forsvar og/eller den eftersøgte persons ret til en retfærdig rettergang?
- 3) a) Har den fuldbyrdende judicielle myndighed, såfremt den anser det for godtgjort, at den retssag, der førte til den senere domfældelse og afgørelse om fuldbyrdelse, ikke blev gennemført i overensstemmelse med artikel 6 i [EMRK], og navnlig at den eftersøgte persons fravær har medført en tilsidesættelse af retten til forsvar og/eller den eftersøgte persons ret til en retfærdig rettergang, under de omstændigheder, der er beskrevet i det første spørgsmål, ret og/eller pligt til [i]) at nægte overgivelse af den eftersøgte person med den begrundelse, at denne overgivelse vil være i strid med [EMRK's] artikel 6 og/eller

artikel 47 og artikel 48, stk. 2, i [chartret,] og/eller [ii]) at stille krav om, at den udstedende judicielle myndighed som betingelse for overgivelse giver garanti for, at den eftersøgte person ved overgivelse, har adgang til fornyet prøvelse eller appel, i hvilken forbindelse vedkommende har ret til at deltage, og som giver mulighed for en fornyet behandling af sagens realitet, herunder nye beviser, der kan føre til, at den oprindelige afgørelse ændres, for så vidt angår den domfældelse, der førte til afgørelsen om fuldbyrdelse?

- b) Er det relevante kriterium med henblik på det tredje spørgsmål, litra a), om overgivelse af den eftersøgte person vil udgøre en krænkelse af det væsentligste indhold af vedkommendes grundlæggende rettigheder i henhold til [EMRK's] artikel 6 og/eller chartrets artikel 47 og artikel 48, stk. 2, og er den omstændighed, at den retssag, der førte til den senere domfældelse og afgørelsen om fuldbyrdelse, blev gennemført in absentia, og at den eftersøgte person i tilfælde af overgivelse ikke vil have ret til en fornyet prøvelse eller appel, i givet fald tilstrækkelig til, at den fuldbyrdende judicielle myndighed kan fastslå, at overgivelse vil krænke det væsentligste indhold af disse rettigheder?«

Sag C-515/21

- 35 Den 29. maj 2015 idømte Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia (retten i første instans i Wrocław-Śródmieście, Polen) PH i dennes tilstedeværelse en fængselsstraf på et år for en lovovertrædelse begået i 2015. Straffen blev imidlertid gjort betinget og fuldbyrdelsen heraf udsat i en prøvetid på fem år. PH appellerede ikke denne dom.
- 36 Den 21. februar 2017 blev PH af Sąd Rejonowy w Bydgoszczy (retten i første instans i Bydgoszcz, Polen) kendt skyldig i en anden lovovertrædelse, for hvilken han blev idømt en fængselsstraf på 14 måneder. PH var ikke bekendt med retsmødet for denne ret, og han gav ikke møde, hverken personligt eller ved en retlig repræsentant.
- 37 Den 16. maj 2017 traf Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia (retten i første instans i Wrocław-Śródmieścia, Polen) i henhold til den polske straffelovs artikel 75, stk. 1, afgørelse om fuldbyrdelse af den fængselsstraf på et år, som denne ret havde idømt PH, med den begrundelse, at sidstnævnte havde begået en ny lovovertrædelse i prøvetiden. Retten havde ingen skønsmåling i denne henseende.
- 38 PH var ikke bekendt med sagen ved Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia (retten i første instans i Wrocław-Śródmieście), som resulterede i afgørelsen om fuldbyrdelse af hans første betingede fængselsstraf, og han deltog ikke i retsmødet den 16. maj 2017, hverken personligt eller ved en retlig repræsentant.
- 39 Den frist, inden for hvilken HP kunne appellere domfældelsen for den anden lovovertrædelse, er nu udløbet, og i tilfælde af hans overgivelse har HP ikke ret til at blive hørt, undtagen i forbindelse med et eventuelt ekstraordinært retsmiddel.
- 40 Den 26. februar 2019 udstedte Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia (retten i første instans i Wrocław-Śródmieście) en europæisk arrestordre mod HP, som befinder sig i Irland, med henblik på fuldbyrdelse af den fængselsstraf på et år, som han var blevet idømt den 29. maj 2015.
- 41 Ved afgørelse af 16. november 2020 traf High Court (ret i første instans) afgørelse om overgivelse af HP på grundlag af denne arrestordre. PH har appelleret denne afgørelse til Court of Appeal (appeldomstol).

- 42 Court of Appeal (appeldomstol) har anført, at udeblivelsessagen, der førte til den anden domfældelse af HP, ikke synes at være i overensstemmelse med EMRK's artikel 6 eller chartrets artikel 47 og 48, for så vidt som PH tilsyneladende ikke har givet afkald på sin ret til at være til stede under denne retssag.
- 43 På denne baggrund har Court of Appeal (appeldomstol) af de samme grunde som dem, der er anført i nærværende doms præmis 27-33, besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) I det tilfælde, hvor der anmodes om overgivelse af den eftersøgte person med henblik på afsoning af en frihedsstraf, der er blevet udsat ab initio, men i hvilken forbindelse der efterfølgende træffes afgørelse om fuldbyrdelse som følge af, at den eftersøgte person senere er blevet dømt for en yderligere strafbar handling i en situation, hvor retten som følge af denne sidstnævnte domfældelse er forpligtet til at træffe afgørelse om fuldbyrdelse, udgør den retssag, der har ført til denne senere domfældelse og/eller den retssag, der har ført til, at der træffes afgørelse om fuldbyrdelse, da en del af »den retssag, der førte til afgørelsen« med henblik på artikel 4a, stk. 1, i [rammeafgørelse 2002/584]?
- 2) Er den fuldbyrdende judicielle myndighed under de omstændigheder, der er beskrevet i det første spørgsmål, berettiget og/eller forpligtet til at foretage en undersøgelse af, om den retssag, der førte til den senere domfældelse og/eller afgørelsen om fuldbyrdelse, og som blev gennemført, uden at den eftersøgte person var til stede, blev foretaget i overensstemmelse med artikel 6 i [EMRK], og navnlig om den eftersøgte persons manglende tilstedeværelse under retssagen har medført en tilsidesættelse af retten til forsvar og/eller den eftersøgte persons ret til en retfærdig rettergang?
- 3) a) Har den fuldbyrdende judicielle myndighed, såfremt den anser det for godtgjort, at den retssag, der førte til den senere domfældelse og afgørelse om fuldbyrdelse, ikke blev gennemført i overensstemmelse med artikel 6 i [EMRK], og navnlig at den eftersøgte persons fravær har medført en tilsidesættelse af retten til forsvar og/eller den eftersøgte persons ret til en retfærdig rettergang, under de omstændigheder, der er beskrevet i det første spørgsmål, ret og/eller pligt til [i]) at nægte overgivelse af den eftersøgte person med den begrundelse, at denne overgivelse vil være i strid med [EMRK's] artikel 6 og/eller artikel 47 og artikel 48, stk. 2, i [chartret,] og/eller [ii]) at stille krav om, at den udstedende judicielle myndighed som betingelse for overgivelse giver garanti for, at den eftersøgte person ved overgivelse har adgang til fornyet prøvelse eller appel, i hvilken forbindelse vedkommende har ret til at deltage, og som giver mulighed for en fornyet behandling af sagens realitet, herunder nye beviser, der kan føre til, at den oprindelige afgørelse ændres, for så vidt angår den domfældelse, der førte til afgørelsen om fuldbyrdelse?
- b) Er det relevante kriterium med henblik på det tredje spørgsmål, litra a), om overgivelse af den eftersøgte person vil udgøre en krænkelse af det væsentligste indhold af vedkommendes grundlæggende rettigheder i henhold til [EMRK's] artikel 6 og/eller chartrets artikel 47 og artikel 48, stk. 2, og er den omstændighed, at den retssag, der førte til den senere domfældelse og afgørelsen om fuldbyrdelse, blev gennemført in absentia, og at den eftersøgte person i tilfælde af overgivelse ikke vil have ret til en fornyet prøvelse eller appel, i givet fald tilstrækkelig til, at den fuldbyrdende judicielle myndighed kan fastslå, at overgivelse vil krænke det væsentligste indhold af disse rettigheder?»
- 44 Ved afgørelse truffet af Domstolens præsident den 20. september 2021 er sagerne C-514/21 og C-515/21 blevet forenet med henblik på den mundtlige forhandling og dommen.

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 45 Med det første spørgsmål i de forenede sager C-514/21 og C-515/21 ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 47 og 48, skal fortolkes således, at når udsættelsen af fuldbyrdelsen af en frihedsstraf ophæves på grund af en ny straffedom, og der udstedes en europæisk arrestordre med henblik på fuldbyrdelsen af denne straf, udgør den afgørelse, der er truffet in absentia om ophævelse af denne udsættelse, eller den anden straffedom, der ligeledes er afsagt in absentia, en »afgørelse« i denne bestemmelses forstand.
- 46 For det første bemærkes, at rammeafgørelse 2002/584 med indførelsen af en forenklet og mere effektiv ordning for overgivelse af personer, der er dømt eller mistænkt for overtrædelse af straffeloven, tilsigter at fremme og fremskynde det retlige samarbejde med henblik på at bidrage til at gennemføre Den Europæiske Unions erklærede mål om at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed på grundlag af den høje grad af tillid, der skal være mellem medlemsstaterne (dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 67 og den deri nævnte retspraksis).
- 47 Med henblik herpå følger det af denne rammeafgørelse, og navnlig af dens artikel 1, stk. 2, at fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre udgør hovedreglen, mens afslaget på fuldbyrdelse er udformet som en undtagelse, der skal undergives en streng fortolkning (dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 68 og den deri nævnte retspraksis).
- 48 For det andet fremgår det af selve ordlyden af artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, at den fuldbyrdende judicielle myndighed har beføjelse til at nægte at fuldbyrde en europæisk arrestordre, der er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, hvis den pågældende ikke selv var til stede under den retssag, der førte til afgørelsen, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at de betingelser, der er fastsat i denne bestemmelses litra a)-d), er opfyldt (dom af 17.12.2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).
- 49 I denne henseende bemærkes, at denne artikel 4a således begrænser muligheden for at afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre ved præcist og ensartet at opregne betingelserne for, hvornår anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse, afsagt under en retssag, hvor den pågældende ikke selv var til stede, ikke kan nægtes (jf. i denne retning dom af 17.12.2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, præmis 35 og 36 og den deri nævnte retspraksis).
- 50 Artikel 4a i rammeafgørelse 2002/584 har således til formål at sikre et højt beskyttelsesniveau og gøre det muligt for den fuldbyrdende myndighed at foretage en overgivelse af den pågældende, selv om vedkommende var fraværende i den retssag, som førte til dennes domfældelse, samtidig med at vedkommendes ret til forsvar fuldt ud overholdes (dom af 17.12.2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis). Nærmere bestemt fremgår det udtrykkeligt af artikel 1 i rammeafgørelse 2009/299, sammenholdt med 1. og 15. betragtning hertil, at artikel 4a blev indsat i rammeafgørelse 2002/584 for at beskytte anklagedes ret til selv at være til stede under den straffesag, der er indledt mod ham, samtidig med at den gensidige anerkendelse af retsafgørelser mellem medlemsstaterne forbedres.

- 51 Nævnte artikel 4a skal endvidere fortolkes og anvendes i overensstemmelse med chartrets artikel 47, stk. 2 og 3, og artikel 48, der, som det præciseres i forklaringerne til chartret, svarer til EMRK's artikel 6. Domstolen skal derfor sørge for, at den fortolkning, som den anlægger af artikel 47, stk. 2 og 3, samt artikel 48 i chartret, sikrer et beskyttelsesniveau, som ikke tilsidesætter det beskyttelsesniveau, der er sikret ved EMRK's artikel 6, således som denne fortolkes af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (dom af 15.9.2022, HN (Sag mod en tiltalt, der er udsendt fra området), C-420/20, EU:C:2022:679, præmis 55).
- 52 For det tredje fremgår det af Domstolens praksis, at begrebet »retssag, der førte til afgørelsen« som omhandlet i artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 skal forstås således, at det betegner den procedure, som har ført til den retsafgørelse, hvorved den person, der ønskes overgivet i forbindelse med fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre, endeligt er blevet dømt (dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 74, og af 22.12.2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, præmis 64).
- 53 En afgørelse om fuldbyrdelse eller anvendelse af en tidligere idømt frihedsstraf udgør derimod ikke en »afgørelse« som omhandlet i nævnte artikel 4a, stk. 1, undtagen når den påvirker skyldsspørgsmålet, eller når den har til formål eller til følge at ændre arten eller længden af denne straf, og den myndighed, der har afsagt den, har haft en skønsmargen i denne henseende. Det følger heraf, at en afgørelse om ophævelse af udsættelsen af fuldbyrdelsen af en frihedsstraf som følge af den pågældendes tilsidesættelse af en objektiv betingelse, der knytter sig til denne udsættelse, såsom at den pågældende har begået en ny lovovertrædelse i prøvetiden, ikke er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 4a, stk. 1, eftersom den ikke ændrer denne straf hverken for så vidt angår dens art eller dens længde (jf. i denne retning dom af 22.12.2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, præmis 77, 81, 82 og 88).
- 54 Eftersom den myndighed, der skal træffe afgørelse om en sådan ophævelse, ikke skal foretage en fornyet prøvelse af realiteten i den sag, der gav anledning til straffedommen, er den omstændighed, at denne myndighed har en skønsmargen, i øvrigt ikke relevant, så længe den ikke gør det muligt for myndigheden at ændre længden eller arten af frihedsstraffen, således som de er fastsat i den afgørelse, hvorved den eftersøgte person endeligt er blevet dømt (jf. i denne retning dom af 22.12.2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, præmis 80).
- 55 Denne strenge fortolkning af begrebet »retssag, der førte til afgørelsen« som omhandlet i artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 er i øvrigt i overensstemmelse med den generelle opbygning af den ordning, der er indført ved denne rammeafgørelse. Som det er fremhævet i denne doms præmis 47, udgør denne bestemmelse nemlig en undtagelse til reglen om, at den fuldbyrdende judicielle myndighed skal overgive den eftersøgte person til den udstedende medlemsstat, og den skal derfor fortolkes indskrænkende.
- 56 Desuden er en sådan fortolkning egnet til bedst muligt at sikre det formål, der forfølges med denne rammeafgørelse, der, som anført i denne doms præmis 46, består i at lette og fremskynde det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne på grundlag af princippet om gensidig tillid og princippet om gensidig anerkendelse ved at undgå, at den fuldbyrdende judicielle myndighed tillægges en generel kontrolfunktion i forhold til processuelle afgørelser truffet i den udstedende medlemsstat (jf. i denne retning dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 87 og 88, og af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 88).

- 57 I denne henseende følger det af fast retspraksis dels, at rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets bestemmelser, ikke kan fortolkes således, at der rejses tvivl om effektiviteten af det retslige samarbejde mellem medlemsstaterne, som den europæiske arrestordre – således som fastsat af EU-lovgiver – udgør et væsentligt element af (dom af 22.2.2022, Openbaar Ministerie (Domstol oprettet ved lov i den udstedende medlemsstat), C-562/21 PPU og C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis), dels, at ansvaret for at sikre rettighederne for den person, der anmodes om overgivelse af, først og fremmest ligger hos udstedelsesmedlemsstaten (jf. i denne retning bl.a. dom af 23.1.2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, præmis 49 og 50).
- 58 Det skal ligeledes bemærkes, at en sådan fortolkning af artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 er forenelig med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis. I henhold til denne retspraksis er procedurerne for fuldbyrdelse af straffe for det første ikke omfattet af anvendelsesområdet for EMRK's artikel 6, og for det andet kan de foranstaltninger, der træffes af en domstol efter idømmelsen af en endelig straf eller under fuldbyrdelsen heraf, kun anses for »straffe« i denne konventions forstand, hvis de kan føre til en omdefinering eller ændring af rækkevidden af den oprindeligt idømte straf (jf. bl.a. Menneskerettighedsdomstolens dom af 3.4.2012, Boulois mod Luxembourg (CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, § 87, af 10.11.2025, Çetin mod Tyrkiet, CE:ECHR:2015:1110DEC003285709, §§ 42-47, af 12.11.2019, Abedin mod Det Forenede Kongerige, CE:ECHR:2019:1112DEC005402616, § 29-37, af 22.6.2021, Ballıkaş Bingöllü, CE:ECHR:2021:0622JUD007673012, § 48, og af 10.11.2022, Kupinsky mod Ukraine, CE:ECHR:2022:1110JUD000508418, §§ 47-52).
- 59 For det fjerde bemærkes, indledningsvis, at til forskel fra spørgsmål vedrørende den måde, hvorpå en straf skal fuldbyrdes eller anvendes, henhører en retsafgørelse om domfældelse af den pågældende under den strafferetlige del af EMRK's artikel 6 (jf. i denne retning dom af 10.8.2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, præmis 85, og af 22.12.2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, præmis 75 og den deri nævnte retspraksis).
- 60 Dernæst udgør den tiltaltes ret til at være til stede under retssagen et væsentligt element i retten til forsvar og er mere generelt af afgørende betydning ved overholdelsen af retten til en retfærdig rettergang, der er fastsat i chartrets artikel 47, stk. 2 og 3, og artikel 48 (jf. i denne retning dom af 15.9.2022, HN (Sag mod en tiltalt, der er udsendt fra området), C-420/20, EU:C:2022:679, præmis 54-56 og den deri nævnte retspraksis).
- 61 I denne forbindelse har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fastslået, at en domfældelse in absentia af en person, uden at det er blevet godtgjort, at den pågældende har givet afkald på sin ret til at give møde og forsvare sig, eller at vedkommende har haft til hensigt at unddrage sig retsforfølgning, og uden at denne person har haft mulighed for at opnå en fornyet prøvelse efter at være blevet hørt om det faktiske såvel som det retlige grundlag for sagen, udgør en åbenlys retsnægtelse (Menneskerettighedsdomstolens dom af 1.3.2006, Sejdivic mod Italien, CE:ECHR:2006:0301JUD005658100, § 82, og af 9.7.2019, Kislov mod Rusland, CE:ECHR:2019:0709JUD000359810, §§ 106, 107 og 115).
- 62 I det foreliggende tilfælde skal det endvidere bemærkes dels, at de to andre straffedomme, som HP og LU blev idømt, har tvunget den kompetente nationale myndighed til, eller tilladt denne, at ophæve udsættelsen af fuldbyrdelsen af de første betingede frihedsstraffe, som disse personer allerede var blevet idømt, dels, at denne ophævelse i sig selv har gjort det muligt at udstede de i hovedsagerne omhandlede europæiske arrestordre, idet de første frihedsstraffe, som HP og LU blev idømt, er blevet eksigible som følge af denne ophævelse.

- 63 En straffedom afsagt in absentia over for den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, og uden hvilken denne arrestordre ikke kunne være udstedt, som det er tilfældet i det foreliggende tilfælde, udgør følgelig et nødvendigt element for udstedelsen af denne arrestordre, som dermed kan være behæftet med en grundlæggende mangel, der alvorligt underminerer den tiltaltes ret til selv at være til stede under retssagen, således som denne er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2 og 3, og artikel 48.
- 64 Endelig har EU-lovgiver, som anført i nærværende doms præmis 50, inden for rammerne af ordningen for den europæiske arrestordre besluttet at tillægge den tiltaltes ret til selv at være til stede under retssagen en særlig betydning ved i artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 at indføre en fakultativ grund til at afslå fuldbyrdelse af en sådan arrestordre, der specifikt tager sigte på at beskytte denne ret. Som det er anført i nærværende doms præmis 51, skal en sådan afslagsgrund desuden fortolkes i overensstemmelse med de krav, der følger af chartrets artikel 47, stk. 2 og 3, og artikel 48, således som de er blevet fremhævet i denne doms præmis 60 og 61.
- 65 Da artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 ellers ville blive berøvet en stor del af sin effektive virkning, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed, med henblik på at vurdere, om der i henhold til denne bestemmelse skal gives afslag på overgivelse af den eftersøgte, således kunne tage hensyn, ikke blot til den eventuelle udeblivelsessag, der har ført til den endelige domfældelse, med henblik på hvis fuldbyrdelse den europæiske arrestordre er blevet udstedt, men ligeledes til enhver anden udeblivelsessag, der har ført til en straffedom, uden hvilken en sådan arrestordre ikke kunne have været udstedt.
- 66 Som Europa-Kommissionen har fremhævet, kan begrebet »retssag, der førte til afgørelsen« i øvrigt henvise til mere end én retsafgørelse, når dette er nødvendigt for at nå det mål, der forfølges med artikel 4a, stk. 1, som bl.a. tilsigter at styrke de berørte personers ret til forsvar ved at sikre, at deres grundlæggende ret til en retfærdig rettergang er blevet varetaget (jf. analogt dom af 10.8.2017, *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, præmis 94).
- 67 Det følger heraf, at en retsafgørelse, hvorved den eftersøgte person er blevet dømt in absentia, skal anses for at være en »afgørelse« i henhold til artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 47 og 48, når dens vedtagelse har været afgørende for udstedelsen af den europæiske arrestordre.
- 68 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 47 og 48, skal fortolkes således, at når udsættelsen af fuldbyrdelsen af en frihedsstraf ophæves på grund af en ny straffedom, og der udstedes en europæisk arrestordre med henblik på fuldbyrdelse af denne straf, udgør denne straffedom, der er afsagt in absentia, en »afgørelse« i denne bestemmelses forstand. Dette er ikke tilfældet for så vidt angår afgørelsen, der ophæver udsættelsen af fuldbyrdelsen af nævnte straf.

Det andet og det tredje spørgsmål

- 69 Med det andet og det tredje spørgsmål i de forenede sager C-514/21 og C-515/21, som behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 47 og 48, skal fortolkes således, at den tillader den fuldbyrdende judicielle myndighed eller forpligter denne til at afslå at overgive den eftersøgte person til den udstedende medlemsstat eller til at betinge overgivelsen af en garanti for, at den pågældende har adgang til fornyet prøvelse eller appel i denne medlemsstat, når det fremgår, at den udeblivelsessag, der har ført til ophævelsen af udsættelsen af den frihedsstraf, til hvis

fuldbyrdelse den europæiske arrestordre er udstedt, eller til en anden straffedom over for den pågældende, som var afgørende for udstedelsen af arrestordren, har tilsidesat chartrets artikel 47 eller artikel 48, stk. 2. Den forelæggende ret ønsker ligeledes oplyst, om det er påkrævet, at en sådan tilsidesættelse berører det væsentligste indhold af de rettigheder, der er sikret ved disse artikler.

- 70 I første række følger det af besvarelsen af det første spørgsmål i de forenede sager C-514/21 og C-515/21, at den straffedom, der er afsagt in absentia, og uden hvilken udsættelsen af den frihedsstraf, til hvis fuldbyrdelse den europæiske arrestordre er udstedt, ikke ville være blevet ophævet, er en del af »den retssag, der førte til afgørelsen« som omhandlet i artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584.
- 71 På baggrund af denne præcisering bemærkes for det første, at denne artikel 4a, stk. 1, litra a)-d), præcist og ensartet opregner betingelserne for, hvornår anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse afsagt under en retssag, hvor den berørte person ikke selv var til stede, ikke kan afslås (dom af 22.12.2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, præmis 71 og den deri nævnte retspraksis).
- 72 Det følger heraf, at artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 ikke tillader den fuldbyrdende judicielle myndighed at afslå overgivelse af den berørte person, hvis den europæiske arrestordre for så vidt angår den retsafgørelse, hvorved der er idømt en frihedsstraf, til hvis fuldbyrdelse arrestordren er blevet udstedt, indeholder en af de oplysninger, der er fastsat i denne bestemmelses litra a)-d).
- 73 I hvert af de tilfælde, der er omhandlet i artikel 4a, stk. 1, litra a)-d), i rammeafgørelse 2002/584, gør fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre således ikke indgreb i den berørte persons ret til forsvar eller ret til effektive retsmidler og til en retfærdig rettergang, således som de er fastsat i chartrets artikel 47 og artikel 48, stk. 2 (dom af 26.2.2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, præmis 44 og 53).
- 74 Af samme grunde kan den fuldbyrdende judicielle myndighed ikke i henhold til artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 afslå at overgive den eftersøgte person til den udstedende medlemsstat, når den europæiske arrestordre med hensyn til den straffedom, der er afsagt in absentia som omhandlet i denne doms præmis 70, indeholder en af de oplysninger, der er nævnt i denne bestemmelses litra a)-d).
- 75 Når den europæiske arrestordre derimod ikke indeholder nogen af de oplysninger, der er nævnt i artikel 4a, stk. 1, litra a)-d), i rammeafgørelse 2002/584, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed være i stand til at afslå overgivelsen af den eftersøgte person, uanset om det væsentligste indhold af dennes ret til forsvar er blevet tilsidesat, idet der hverken følger noget andet krav af ordlyden af denne artikel 4a eller af dens formål, således som det er anført i denne doms præmis 50.
- 76 Det følger endvidere af selve ordlyden af nævnte artikel 4a, navnlig af angivelsen af, at den fuldbyrdende judicielle myndighed »kan [...] nægte« at fuldbyrde arrestordren, at sidstnævnte skal råde over en skønsmargen med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt det i et sådant tilfælde skal afslås at foretage en sådan fuldbyrdelse. Følgelig kan det ikke udledes af artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, at den fuldbyrdende judicielle myndighed i et tilfælde som det i den foregående præmis beskrevne har pligt til at afslå at fuldbyrde den europæiske arrestordre, uden

at denne har mulighed for at tage hensyn til særlige omstændigheder i hvert konkrete tilfælde (jf. analogt dom af 29.4.2021, X (Europæisk arrestordre – ne bis in idem), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, præmis 43 og 44).

- 77 En sådan fortolkning understøttes af rammeafgørelsens generelle opbygning. Som anført i denne doms præmis 47, udgør fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre nemlig det princip, der er fastsat i rammeafgørelsen, idet grundene til at afslå anerkendelse og fuldbyrdelse udgør undtagelser. Hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed fratages muligheden for at tage hensyn til de særlige omstændigheder i hvert konkrete tilfælde, der kan foranledige den til at fastslå, at betingelserne for at afslå overgivelse ikke er opfyldt, vil det imidlertid medføre, at den blotte mulighed i rammeafgørelsens artikel 4a erstattes af en egentlig forpligtelse, hvorved den undtagelse, som et afslag på overgivelse udgør, ville blive gjort til hovedreglen (jf. analogt dom af 29.4.2021, X (Europæisk arrestordre – ne bis in idem), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, præmis 47).
- 78 Som generaladvokaten i det væsentlige har fremhævet i punkt 115 i forslaget til afgørelse, kan den fuldbyrdende judicielle myndighed i denne forbindelse tage andre omstændigheder i betragtning, på grundlag af hvilke den kan sikre sig, at overgivelsen af den pågældende ikke indebærer en tilsidesættelse af dennes ret til forsvar, og således overgive vedkommende til udstedelsesmedlemsstaten. Der kan i denne henseende bl.a. tages hensyn til den berørte persons adfærd, navnlig den omstændighed, at den pågældende har forsøgt at undgå forkyndelsen af den underretning, som vedkommende var adressat for, eller at undgå enhver kontakt med sine advokater (dom af 17.12.2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, præmis 51 og 52 og den deri nævnte retspraksis).
- 79 For det andet bemærkes, at Domstolen gentagne gange har fastslået, at fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre kun kan underlægges de betingelser, der er udtømmende fastsat i artikel 5 i rammeafgørelse 2002/584 (dom af 14.7.2022, Procureur général près la cour d'appel d'Angers, C-168/21, EU:C:2022:558, præmis 60 og den deri nævnte retspraksis).
- 80 Den udstedende medlemsstats forpligtelse til at anerkende retten til en ny retssag for den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, når denne er blevet dømt in absentia i strid med dennes ret til forsvar, er imidlertid ikke omfattet af de betingelser, der er fastsat i denne artikel 5. Det følger heraf, at EU-retten er til hinder for, at den fuldbyrdende judicielle myndighed kan underlægge overgivelsen af den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, en sådan betingelse.
- 81 Det forholder sig ikke desto mindre således, at den fuldbyrdende judicielle myndighed for at sikre et effektivt samarbejde i straffesager fuldt ud skal gøre brug af de instrumenter, der er fastsat i artikel 15 i rammeafgørelse 2002/584 (jf. i denne retning dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 132 og den deri nævnte retspraksis).
- 82 Denne myndighed kan derfor være nødt til – i givet fald ved hjælp af en anmodning om supplerende oplysninger som omhandlet i rammeafgørelsens artikel 15, stk. 2 – at anmode den udstedende medlemsstat om at sikre, at den person, der er omfattet af den europæiske arrestordre, vil blive underrettet om, at vedkommende i henhold til lovgivningen i den udstedende medlemsstat vil få ret til en ny retssag, som den pågældende vil kunne deltage i, og som vil gøre det muligt at foretage en fornyet prøvelse af sagens realitet under hensyntagen til de nye beviser og at omgøre den oprindelige afgørelse, idet den fuldbyrdende judicielle myndighed, hvis udstedelsesmedlemsstaten giver en sådan forsikring, vil være forpligtet til at overgive den pågældende person i overensstemmelse med artikel 4a, stk. 1, litra d), i nævnte rammeafgørelse.

- 83 I anden række følger det af besvarelsen af det første spørgsmål, der er nævnt i denne doms præmis 68, at afgørelsen om ophævelse af udsættelsen af den frihedsstraf, til hvis fuldbyrdelse den europæiske arrestordre er udstedt, ikke er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 4a i rammeafgørelse 2002/584, således at den omstændighed, at denne afgørelse er blevet truffet in absentia, ikke kan begrunde, at en fuldbyrdende judiciel myndighed afslår at overgive den eftersøgte.
- 84 Da en sådan omstændighed desuden ikke udgør en af de obligatoriske eller fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse, der er opregnet i denne rammeafgørelses artikel 3 og 4, kan disse bestemmelser heller ikke danne grundlag for et sådant afslag.
- 85 Som generaladvokaten i det væsentlige har fremhævet i punkt 126 i forslaget til afgørelse, kan overgivelsen af den eftersøgte person imidlertid undtagelsesvis afslås på grundlag af rammeafgørelsens artikel 1, stk. 3 (jf. i denne retning dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 72).
- 86 I denne henseende skal det ikke desto mindre nærmere bestemt præciseres, at en fuldbyrdende judiciel myndighed kun kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre på grundlag af artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 47, for så vidt som denne myndighed dels råder over oplysninger, hvorved det kan godtgøres, at der i den udstedende medlemsstat er en reel risiko for tilsidesættelse af den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, som er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2, på grund af systemiske eller generelle mangler, dels konkret og præcist har undersøgt, om der under hensyn til den eftersøgtes personlige situation, arten af den lovovertrædelse, som sidstnævnte retsforfølges for, og den faktiske kontekst, som den europæiske arrestordre er udstedt i, er alvorlige og dokumenterede grunde til at antage, at den pågældende vil løbe en sådan risiko, hvis vedkommende overgives i den udstedende medlemsstat (dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 97).
- 87 Det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve, om de betingelser, der er opregnet i foregående præmis, er opfyldt i det foreliggende tilfælde.
- 88 Endelig skal den fuldbyrdende judicielle myndighed ikke imødekomme en europæisk arrestordre, der ikke opfylder de minimumskrav, som dens gyldighed afhænger af, herunder kravene i artikel 1, stk. 1, og artikel 8 i rammeafgørelse 2002/584 (jf. i denne retning dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 69 og 70). Med forbehold for den forelæggende rets efterprøvelse er der i det foreliggende tilfælde ikke holdepunkter for at antage, at de i hovedsagerne omhandlede europæiske arrestordrer ikke opfylder disse minimumskrav.
- 89 Idet rammeafgørelse 2002/584 udtømmende opregner de grunde, der gør det muligt at afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre (jf. i denne retning dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 73), er denne rammeafgørelse derfor til hinder for, at en fuldbyrdende judiciel myndighed afslår at overgive en person, der er omfattet af en europæisk arrestordre med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf, med den begrundelse, at udsættelsen af fuldbyrdelsen af denne straf er blevet ophævet ved en udeblivelsesdom.

- 90 Som det er blevet præciseret i denne doms præmis 80, tillader nævnte rammeafgørelse desuden heller ikke, at overgivelsen af den eftersøgte person gøres betinget af, at denne person i den udstedende medlemsstat kan opnå en retslig prøvelse af den udeblivelsesafgørelse, i henhold til hvilken udsættelsen af den frihedsstraf, til hvis fuldbyrdelse arrestordren er blevet udstedt, er blevet ophævet.
- 91 Denne betingelse figurerer nemlig ikke blandt de betingelser, der er opregnet i artikel 5 i rammeafgørelse 2002/584, der som anført i denne doms præmis 79 udtømmende opregner de betingelser, som fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre kan underlægges.
- 92 Det følger af samtlige ovenfor anførte betragtninger, at
- artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at denne bestemmelse tillader den fuldbyrdende judicielle myndighed at afslå at overgive den eftersøgte person til den udstedende medlemsstat, når det viser sig, at den sag, der førte til en anden straffedom over for denne person, som var afgørende for udstedelsen af den europæiske arrestordre, har fundet sted in absentia, medmindre den europæiske arrestordre for så vidt angår denne sag indeholder en af de oplysninger, der er foreskrevet i denne bestemmelses litra a)-d)
 - rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 47 og artikel 48, stk. 2, skal fortolkes således, at den er til hinder for, at den fuldbyrdende judicielle myndighed afslår at overgive den eftersøgte person til den udstedende medlemsstat med den begrundelse, at den sag, der har ført til ophævelsen af udsættelsen af den frihedsstraf, med henblik på hvis fuldbyrdelse den europæiske arrestordre er blevet udstedt, har fundet sted in absentia, eller gør denne persons overgivelse betinget af en garanti for, at den pågældende har adgang til fornyet prøvelse eller appel i denne medlemsstat, således at vedkommende på ny kan få prøvet en sådan afgørelse om ophævelse eller den anden straffedom, der er afsagt over for den pågældende in absentia, og som er afgørende for udstedelsen af denne arrestordre.

Sagsomkostninger

- 93 Da sagens behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 4a, stk. 1, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009, sammenholdt med artikel 47 og artikel 48 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,**

skal fortolkes således, at

når udsættelsen af fuldbyrdelsen af en frihedsstraf ophæves på grund af en ny straffedom, og der udstedes en europæisk arrestordre med henblik på fuldbyrdelse af denne straf, udgør denne straffedom, der er afsagt in absentia, en »afgørelse« i denne

bestemmelses forstand. Dette er ikke tilfældet for så vidt angår afgørelsen, der ophæver udsættelsen af fuldbyrdelsen af nævnte straf.

2) Artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299,

skal fortolkes således, at

denne bestemmelse tillader den fuldbyrdende judicielle myndighed at afslå at overgive den eftersøgte person til den udstedende medlemsstat, når det fremgår, at den sag, der førte til en anden straffedom over for denne person, som var afgørende for udstedelsen af den europæiske arrestordre, har fundet sted in absentia, medmindre den europæiske arrestordre for så vidt angår denne sag indeholder en af de oplysninger, der er foreskrevet i denne bestemmelses litra a)-d).

3) Rammeafgørelse 2002/584, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299, sammenholdt med artikel 47 og artikel 48, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,

skal fortolkes således, at

den er til hinder for, at den fuldbyrdende judicielle myndighed afslår at overgive den eftersøgte person til den udstedende medlemsstat med den begrundelse, at den sag, der har ført til ophævelsen af udsættelsen af den frihedsstraf, med henblik på hvis fuldbyrdelse den europæiske arrestordre er blevet udstedt, har fundet sted in absentia, eller gør denne persons overgivelse betinget af en garanti for, at den pågældende har adgang til fornyet prøvelse eller appel i denne medlemsstat, således at vedkommende på ny kan få prøvet en sådan afgørelse om ophævelse eller den anden straffedom, der er afsagt over for den pågældende in absentia, og som er afgørende for udstedelsen af denne arrestordre.

Underskrifter